

Farg'ona haqiqati

Ijtimoiy-siyosiy, ma'naviy-ma'rifiy gazeta

<http://farhaqiqat.uz/>t.me/farhaqiqati

ИНСОН ХОТИРА БИЛАН ТИРИК, ҚАДР БИЛАН УЛУФ

ВИЛОЯТ ҲОКИМИ УРУШ ФАХРИЙЛАРИ ХОЛИДАН ҲАБАР ОЛДИ ВА ПУЛ МУКОФОТЛАРИНИ ТОПШИРДИ

Кече Фарғона вилояти ҳокими Ҳайрулло Бозоров ҳамда Шарқий ҳарбий округ қўшинлари қўмандони, генерал-майор Ойбек Саидов, вилоят мудофа ва хавфсизлик тизимлари, вилоят секторлари раҳбарлари ва жамоатчилик вакиллари иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари - Фарғона шахрида яшовчи Татьяна Усманова, Фарғона туманилик Турсунбек ота Исанбеков, Тошлоқ туманида умргузаронлик қилаётган Одилжон ота Зокиров хонадонларида бўлдилар. Уларни иккинчи жаҳон урушида эришилган буюк ғалабанинг 79 йиллиги ҳамда Хотира ва қадрлаш куни билан табриклаб, дил сўзларини билдиришиди.

Самимий мулоқот чоғида вилоятимиз раҳбари ал-юрт тинчлиги йўлида жанггоҳларда мардлик ва қаҳрамонлик намуналарини кўрсатган, дунёни фашизм балосидан озод қилган инсонлар ҳамиша давлатимиз ва миннатдор авлодлар эъзозида эканлигини айтиб ўтди. Уларнинг оиласиави ахволи, саломатликларини суриштириди. Уруш фахрийларига давлатимиз раҳбарининг табриги ўқиб эшиштирилди,

бир марталик пул мукофотлари ва совғалари топширдиди.

Ю ёшли қаршилаётган табаррук инсонлар Президентимиз ва республика ҳукумати томонидан ўзларига кўрсатилаётган чексиз ғамхўрликлар ва эъзоз учун самимий миннатдорчилликларини билдиришиди, кўлларини дуога очиб, юртга тинчлик-омонлик, халқа фаровонлик тиладилар.

Вилоятимизда 9 май – Хотира ва қадрлаш кунини умумхалқ байрами сифатида кенг нишонлаш мақсадида бир қатор эзгу тадбирлар амалга оширилмоқда. Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари ва фронт ортида мардонуров меҳнат қилган ҳамиортларимизга иззат-икром кўрсатиш, ҳалок бўлган аждодларимиз хотирасига ҳурмат бажо келтириш миллий қадриятларимиз сирасига киради. Уларга миннатдор авлодларнинг эҳтироми чекиз.

Нуронийларга юқсак ҳурмат ва эҳтиром ифодаси

Бугунги кунда вилоятимизда 11 нафар иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари истиқомат қилмоқда. Улар орасида Фарғона шахрилик Татьяна Усмонова, Олтиариқ туманинг Оқбўйра қишлоғида яшовчи Тўланбай Шокиров, Риштон туманинг Оқер қишлоғилик Мирзаҳамад Сулаймонов, Фарғона туманинг Ёшларобод шаҳарасидан Орифон Мўминов сингари нуронийларимиз бор. Шуннингдек, 682 нафар фронт орти меҳнат фахрийлари фарзандлари, невара-чеваралари, ёшлар ардоғида, сизу бизнинг ёнимизда урмугазорлик қилмоқдалар.

Давлатимиз томонидан иккинчи жаҳон уруши фахрийлари, фашистлар концлагерларининг вояга етмаган сабик маҳбуслари, Ленинград шаҳри қамалида қолган фуқароларни мансили ижтимоий ҳимоя қилиш янада кучайтирилган ва уларга кўрсатилётган хизматлар сифати оширилганини алоҳида таъкидлаб ўтиш жонс. Улар нафқат байрамлар арафасида, балки доимий равишда ҳар томонлама ғамхўрликлар билан куршаб олинган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг жорий йил 16 апрелдаги "Иккинчи жаҳон уруши

қатнашчиларини рағбатлантириш тўғрисида"га Фармонига кўра, уруш фахрийларини кўйлаб-кувватлаш, уларни ижтимоий муҳофаза қилиш мақсадида ҳамда фашизмни устидан қозонилган Галабанинг 79 йиллиги муносабати билан ҳар бирларига республика бюджети ҳисобидан 20 миллион сўмдан нақд пул берилмоқда. "Нуроний" ғамхармаси эса 1 миллион сўмдан пул ажратди.

Маълумотларга кўра, ўзбекистон аҳолиси 1941 йилда 6 миллион 800 мингдан зиёднан ташкил этиган бўлса, 1 миллион 951 минга яқин юртдoshimiz урушга сафарбар этилган. Ҳар уч нафар ўзбекистонлидин биттаси кўйлаб курол олиб, фашизмга қарши жанг қилган. Афуски, даҳшатли уруп бутун инсоннинг қатори бизнинг ҳалқимизга ҳам мислисиз қуфат ва йўқотишлар келтириди. Фронтга сафарбар қилинганинларнинг 500 мингдан ортиги ҳалок бўлди, 158 мингдан ортиги юртдoshimiz бедарак кетди.

Уруш юртлари ёши улуг ота-бобаларимиз, қадоқ қўйли момоларимиз фронт ортида жасорат кўрсатиб, буюк ғалабага муносиб хисса қўшилдиар. Улар "Ҳамма нарса – Галаба учун!" деган ҳаётӣ эътиқод билан меҳнат

килдилар. Жанг майдонларига катта майдонда кишилк ҳўжалиги маҳсулотлари, кийим-чек, куролярояг, озиқ-овқат, дори-дармон ва бошқа зарур маҳсулотлар етказиб берилди. Бу билан ҳалқимиз қанчалар буюк қалға ега эканлигини кўрсатди.

Яна бир муҳим мазъумотни келтириб ўтиши истардим. ўша юйларда уруш ўғонига айланган ўлкалардан ўзбекистонга 1 миллион 500 минг киши, жумладан, 200 мингдан зиёд бола эвакуация қилинган бўлиб, меҳроқибатли юртдошларимиз уларга кенг бағрни очди, бошана берди, чинакам меҳр-мурувват кўрсатди, сўнгги бурда нонигача кашм курди.

Биз уруш кўрган, қирғинбарт юнга бошидан кечирган табаррук зотларга, суронли юйларда кеч-ююнни кундуз тиним билмаган фронт орти меҳнат фахрийларига назар ташлар эканмиз, юртимизда ҳукм суратган тинчлик-осойшталик, миллатларро тутивликни кўз қорачиғидек асрар, дўстлик ва ҳамжинатлик муносабатларини мустаҳкамлаш янада муҳим эканини аংглаймиз.

Уруш даврида ҳалқимизнинг ватанпарварлиги, жасорат ва мардлик кон-конига сингиб кеттанингни исботлай олган боболаримиз билан қачон сұхбатлашмайлик, бутунгни тинч-осойштава ва эркин ҳаётга осонликча эришилмагани, галаба оғир машаққатлар, кўп ўқотишлар эвазига кўйла киритилганини таъкидидилар, кўлларини дуога очиб, бундай шағфатиз уруш ҳеч қачон тақрорлан-маслигни, юртимиз тинч, осонимиз мусафро бўлышини тилайдилар.

Биз Хотира ва қадрлаш куни арафасида яна бир жон майдонларидан кайтмаган минг-минглаб ота-бобаларимизни ёд этамиз, уларнинг руҳи поклари олдида ҳурмат бажо келтиримиз. Бинобарин, ўз мардигига ва қаҳрамонликлари билан инсоният тинчлигига бекиёз ҳисса кўшган юртдошларимизнинг матонати ва жасоратли ҳаёт ўйли барчамизга ватанпарварлик ибратидир. Бугун орамизда соғ-саломат юрган мухтарам фахрийларимизга эса ҳамишига таъзимдамиш.

Ёрбек ТИЛЛАБОЕВ,
"Нуроний" ғамхармаси вилоят бўлими бош мутахассиси.

ХИТОЙ: МУШТАРАК ТАҚДИРЛАР ҲАМЖАМИЯТИ КУРАЙЛИК!

Хитой кенг ва кўп қутбли дунё, шунингдек, иштирокчи ва инклиюзив иқтисодий глобаллашув тарафдори. Кўп қутбли дунё – катта-кинич барча мамлакатлар тенг ҳукуқли, гегемонлик ва ҳокимиёт сиёсати рад этилган, ҳалқаро муносабатларда демократия тарғиб қилинадиган дунёдир. Фарб эса Хитойнинг глобал супер давлатга айланishiдан кўрқади.

Хитой Ҳалқ Республикаси раҳбари тинчлигини ҳамкор мамлакатлардан бирни иштирокчиларига, у империалистик глобаллашувнинг Гарб моделидан тубдан фарқ қиласидан тараққиёт ўйланини тақлиф этганидир. Глобал тараққиёт, хавфсизлик ва цивилизация ташаббуси ўнла баммлакатларда маъқулланган ва бир қатор аниқ лойиҳаларини амалга ошириш учун концептуал асосга эга бўлиб бермомда.

Пекиннинг асосий ташабbusи "Бир белғоб ва бир ўйл" лойиҳаси эди.

Дунёнинг 150 давлати бу ташабbus иштирокчisiga айланган. 10 йил давомида мазкур ташабbus 3 мингдан ортиқ қўшма лойиҳалар доирасида қарийб 1 трilliон АҚШ долларилик инвестицияларни ўзлаштириши имконни берди. Хитой шу лойиҳада доирасидаги мамлакатлар билан савдо айланмасини иккиси баробарга ошириди. Жаҳон банки таҳминнинг кўра, 2030 йилга бориб, ташабbusнинг ривожлашини Хитоига ҳамкор мамлакатларда

420 минг иш ўрни яратиш имконини беради. Хитой раҳбари тинчлигини ҳамкор мамлакатларни кўпайтириш устувор аҳоли таъкидиганни жуда муҳим. Мамлакатда ўта қашшоқликка барҳам берилди. Ўтган 40 йил ичидаги 700 миллиондан ортиқ киши қашшоқликдан кутулди.

3 бет

Долзарб мавзу

“ЯШИЛ ЭНЕРГИЯ” УМУМХАЛҚ ҲАРАКАТИГА АЙЛАНМОҚДА

Кейнинг юйларда мамлакатимизда "Яшил энергия" манбаларини барпо қилиш, инвесторлар учун жозибадор муҳит яратиш, қайта тикланувчи энергия манбаларини кўпайтириш ва инфратузилмани ривожлантириш бўйича кенг кўламли ишлар бошланган. Бугунги кунга қадар соҳага 2,1 миллиард АҚШ доллари микдорида тўғридан-тўғри хорижий инвестиция кириб келди, яна 13 миллиард долларлик лойиҳалар амалга оширилипти.

Президентимиз Шавкат Мирзиёев шу йил 28 февраль куни қайта тикланувчи энергия манбаларини кўпайтириш устувор вазифалар юзасидан ўтказган йигилища "Яшил энергия" иқтисодиётимизнинг драйверларидан бирига, чинакам умуммиллий ҳаракатга айланаб бораётгани, 2024 йилда 13 миллиард киловатт-соат шу турдаги энергия ишлаб чиқарилиб, унинг давлат энергетикасидаги улуши 15 фоизга етиши таъкидланди.

Бағдод туманида макомларидан энергия манбаларини жорий қилиш, ёқилги-энергия ресурсларини иқтисод килиши, мини ГЭСлар қуришга кун тартибида устувор вазифа сифатида қаралапти.

Бугунги кунда истеъмолчиларга 9 та подстанция, 651 та трансформатор пунктларидан 1616 километр узун-

лиядаги электр тармоқлари орқали ток, 65 та газ тақсимлаш пунктлари, 1 та газ тақсимлаш станцияси, 853,2 километрли тармоқларда газ етказиб берилади. 7 мингта аҳоли хонадонлари, 51 та улгуржи табии газ, 45,6 минг хонадон ва 2900 та ултрги

газини таъсизлантиришади. 2024 йил давомида уларни ёқилги-энергетика ресурслари билан таъминлаш учун 25,7 миллион метр куб табии газ, 9 минг тонна суюлтирилган газ, 257,8 миллион кВт соат электр энергияси, 35,2 минг тонна кўмур сарф бўлиши ҳисоб-китоб қилинган.

Шу йил якунинг қадар яна 750 та истеъмолчилар, жумладан, 549 та хонадон электр, 201 та хонадон табии газ тармоғига уланиши кўзда тутилмоқда.

3 бет

“ИЛОХИМ, ЭНДИ ХЕЧ ҚАЧОН УРУШ БҮЛМАСИН...”

дэйди юз билан юзлашаётган Ориф ота Мүминов

“Юртимизда ҳамиша тинчлик бўлсин. Давлатимиз бой бўлсин. Омборлар дон-дунга тўлсин. Илоҳ, мазмурчилик, тўқчилик, серобарчилик бўлсин. Осмонимиз мусаффо бўлсин. Бошимиз тўю-тантана, байрамлардан чиқмасин. Ватанимизга асло кўз тегмасин”. “Номи уччин урушнинг! Илоҳим, энди хеч қаҷон уруш бўлмасин, ўғилларим, фарзандларим, набираларим!”

Фарғона туманинг “Саноат” маҳалла фуқаролар йигини худудидан истиқомат киливчи, юз ёшини қоралаб қолган Орифжон отаганинг дуолари шундайдар.

Ёши улуғ кишилар қаерда яшаса, ўша юртнинг азиз, табаррук кишиисига, фахрига, яшаб ўтган умри эса бошқаларга ибрат намунасига айланниб бораар экан. Тумандада ана шундай инсонлар эсга олингандада, биринчи галда, босиб ўтган хаёт йўли иккинчи жаҳон уруши тарихи билан ҳам боғланган Орифжон ота Мўминов тилга олинади.

Бир асрлик мазмунли, баъзида мазақатли ҳәётни бошидан кеичирган табаррук отаҳоннинг ўзини дадил тутиши, ўткир нигоҳи, гапсўзи, ҳаяжонли хотиралари кишиши ҳайратга солмай қўймайди.

Иккинчи жаҳон урушининг бошлилари эндигина балоғат ёшига етадиган Орифжоннинг қалбини ҳам ларзага солди. Кўп ўтмай акалари Мирзакамол ва Исломил фронтига кетди. 15 ёшли Орифжонни эса “Фронтига танк минадиган кадрлар керак” деб, Қўйкондаги

тракторчилар тайёрлаш курсига жўннатиши. Ўқишидан кейин бирор жамоа хўжалигига ишилади. 18 ёшига қадам кўйгач, яъни 1943 йилнинг декабрь ойида фронтига жўннатиши. У варурлодаш дўстлари жангга киришдан аввал Москва шаҳридага ўкув полигонида киска тайёргарлиқдан ўтдилиар.

Жанг майдонига биринчи қадам кўйган дамларимдаёт, қақшаткич урушнинг оқибатларини кўрдим, - деб эслайди Орифжон ота. - Дунай дарёсигача душманларни кувиб, танк миниб бордим. Дарёдан ўтиши чоғида жуда кўп ўйқотишлар бўлди. Шу жангдан сўнг генерал Собир Раҳимов қўмёндонлигидаги дивизия сафига ўтиб, урушнинг охиригача хизмат қўлдим. Европанинг Чехословакия, Польша, Руминия, Болгария давлатларини душмандан озод этиб, ғалабани Берлинда нишонлади.

Орифжон отанинг хотираларини тинглар эканим, еттий йиллик армия хизмати давомида танк бошқаришдан ташқари, миномёт-

чи, алоқачи сифатида ҳам жангга кирганини билдик. Галабадан кейин ҳам бир муддат Чехословакиядаги йигитлик бурчани адо этибди. Сўнгра Молдавияга сафарбар қилиниб, 1950 йил апрель ойига қадар қайта тикилаш ишларида қатнашибди.

Фашизм балосидан кутублии келган Орифжонни мазақатли мекнат кутиб турган эди. Эркаклар кам қолган, аёллар оғир мекнатга жалб қилинган даврда у жамоа хўжалигининг ягона, қайтганга ишга яроқсиз тракторини ўз кучи билан таъмирилаб, кўччиликнинг ишини енгил қилди. Шу тариқа тракторчилар касибида 40 йил мекнат қилди.

Бугунги кунда Орифжон ҳожи Мўминовнинг кўксини жанговар орден ва медаллар безаб турибди. Мустакиллик йилларида “Жасорат” медали, I даражали “Мекнат фахрийси” кўкрак нишони билан ҳам тақдирланди.

Аззам ИСМОИЛ,
Собиржон
ДАДАҲЎЖАЕВ.

ЮЗ-ҚЎЗИДАН ТАБАССУМ АРИМАС АДИБ ЭДИ

ЭССЕ

У маҳалларда “Фарғона ҳақиқати” “Комуна” номида эди. Отажон газетанинг “Шанба саҳифаси”гина эмас, ҳар бир сони дилга маълам, ҳаётга офтоб, кўнгилга чирок, чигалликка ечим эди. Азиз ва мўтабар даргоҳнинг мухтарам устуналари, фидойилари, садоқатли ҳодимлари бор эди. Муҳаббат Иброҳимова, Малика Мирзаева, Матлуба Дехқон қизи, Маҳфуза Усмонова, Ҳафиза Салихова, Охунжон Ҳакимов, Аминжон Абдуллаев, Қодиржон Шодмонов, Тошкўзи Муллаев, Абдулжаббор Ҳусанов, Адҳам Каримов кабиларнинг пойқадамлари теккан, пешона терилари тўкилган азиз даргоҳ мана шу савт салобатлар билан гуркираган эди.

Бу мухтарам даргоҳда бир қадам ўзисангиз, қайта-қайта келгингиз келаверади. Таҳририят маҳорат мактабининг улуғларини улашгувчи, меҳрини тутгувчи, бағрини очтувчи ўзгара даргоҳ эди. Газетанинг ўқимаган, кўлига олмаган, интиқ кутмаганинг ўзи топилмасди.

Таҳририят ҳар даг гавжум эди. Мана шу азиз даргоҳда устоз Сайд Аҳмад таъбирича, у Фарғонада қаҳ-қаҳ отса, Тошкентга етиб боради. Бу табаррук инсон Йўлдош Сулаймон эди.

Кечагидек эсимда, устоз Аминжон Абдуллаев таҳририятга жўннатган маколаларин билан танишиб тураркан. Хатлар бўлими мутасаддиси бўлгани учун чун ҳам қизиқиб қолтан экан. Почтада қалам ҳақимини олаётган пайтим шу ерда турган устознинг паспортига кўзи тушив колибдими, бирдан хандон отиб юборди.

- Тоҳиржон сиз бўласизми?
- Ҳа...

Шу танишув Аминжон аканинг тавсияси билан мени таҳририятга етаклади. Бордим. Устоз ўша табассума илиқ кутиб олди. Машқимни расмийлаштирида-да, адабий бўлимга бошилди. Билсал, мен уларни маколалари, ижодий асарлари орқали биладиган Йўлдош Сулаймон. Малика Мирзаева, Матлуба Дехқон қизи, Адҳам Каримов экан. Уларнинг ўз-қўзларида Аминжон ақачалик қайнок табассум. Гўё “Табассум” студиясига кириб қолгандекман.

Шу-шу ижодий қатнов бошланди. Билсал, таҳририятда иши-дехқонлар журналистика университети тингловчилари курси очилган

екан. Шу дафъяёқ аззо бўлдим. Ҳам таҳририятдан оғим узилмай қолди, ҳам машгулотлардан. Биз танинган, танимаган журналистлар, қаламкашлар билалarga сабор бояшладилар.

Бош мухаррир ўринбосари Аззамжон Ортиков алоҳида “мактаб” эди. Йўлдош Сулаймондан ижод силларни ўрганадик, Абдулжаббор Ҳусанов шахдаму дадиллиги билан бизларни тобоба боради. Қай бир устоз машгул олиб бормасин, малака маҳоратининг кенглиги, чекислиги ром этарди. Бу орада Матлуба Дехқон қизи ва Йўлдош Сулаймон менга ижод силларни тинимизсиз ўзгатиб бориши, нафақат қаламиминг, балки тафакуриминг сайқалланишига чарх тутишганди.

Устоз Йўлдош Сулаймоннинг ўз-қўзидаги табассум аримас хислат,

фазилат эди. Мана шу илиқ табассумни киши кўнглига бир-пастда чироқ ўқиб улугурарди. Мана шу табассумни биргина ўзига ато этилган ва мана шу хилқатни барнага бирдек улашгувчи файзиёблар эди. У асарига, асари ўзига ўхшаган, ҳар соҳаларда учрайвермайдиган истараси иссиқ қалб соҳиби эди.

Иккиси ҳам бирпастда ўтиб кетиди, билмабмиз, пайқамабмиз.

Бориб-бориб олган сабоқларни мизини чиғиридан ўтказиши пайти кедди.

Салобат тағтидан ҳаяжон, эҳтирос

хароратидан хотира чуваланган ўша

кун галати бир титроп вужуд-вужуднинг эмас, балки бор дунеймизни

чўлғаб олгандек эди.

Ниҳоят, ҳаммаси бошланди. Дастан, Аззамжон Ортиков бизнинг

шоғирдлари ҳар жойларда қалам

тебритиб келалётгани унинг устозлини

эъзози меросидангина эмас, унинг

шоғирдлар кўлбига нур, ижодий бар-

камоллини юрақдан илинганинг

далолатидан.

Дарвоқе, устознинг қаҳ-қаҳи

вулқонини тўсатдан эшигтан одам-

нинг қалбни бир қалқиб кетарди-да,

вужуд-вужудига бир дунё нур оқиб

киради. Мана шу нур устознинг қал-

ҲАЛОЛ МЕҲНАТ ОРТИДАН ҚАДР ТОПДИ

етди. Улар жамиятдан ўз ўринларини топа олишди. Айниқса, Ватан химоясиги мұқаддас бурч деб билган Умидхон узоқ йиллар Мудофаа ва-зирлигидаги хизмат қылди, айни дамда эса Фарғона вилоят “Ватанларвар” ташкилотида фаолият юритмоқда.

Ҳаёт йўлларни пасту баланд. Машақатлар, куашлар эса инсонни яна ойдин йўлларга чорлайди. Дишодбек Ағонистондан ҳарбий хизматни ўтади. Иккинчи жаҳон урушида бевакъ кетган бособис, Ватан химоясига додим тайёр отаси издан борди. Кўрқмас, жасур ўғлон онга юртига қайтганда ота-онаси, ёру дўстлари у билан фарҳландилар. Ағуски, мудхис куашлар аскар соглигига жиддий зарар етказган эди. Унинг кутилмаган ўлими туфайли ота-онасининг оҳу фигони кўкка ўрлади. Шундай оғир кунларда қизлар ўқсик қалбларга тургак бўлниши.

Муталибжон ота бугун 85 ўнда бўлса-да, чарчоқ нима билмайди. Марҳабатхон аз билан баҳтиер дамларини ёдга соловчи сұхбатлар курди. Ховли жойларини, томорқаларини гул-гул яшнатади. Мева-чевалар, турға хил гуллар экади, парваришлайди. Бу ишда набиралари бобосига кўмакчи. Уларга бошдан кечирган оғир кунларни, мазақатга тўла ҳаёт йўлларни қайтилаштириб берди.

Муталибжон ота ада-биёт фани мутахассиси Марҳабатхон Турсуналиева билан турмуш курди. Баҳтиёру оиласида Дилшодбек, Умидхон, Наргизон, Ниғорон воғида ишга юборди.

Махиёра БОЙБОЕВА.

жонкуяр инсон қилиб ўстириди. Эндиликда фарзанди набиралари, чеваралари даврасида боболарининг иккинчи жаҳон уруши жанггоҳларидаги кўрсатгатни думисиз жасорати, Ватан озодлиги йўлида қон кечган инсонларнинг азиз номлари ҳалқ хотириасида мангу яшиша ҳақида фарҳ билан гапириб бермоқда.

Қодирали СОДИКОВ.

БОБОЛАР НОМИ АВЛОДЛАР ҚАЛБИДА МАНГУ ЯШАЙДИ

Ёшик пайтларимиз маҳалламида Улканбой исмли отаҳон бўлиб, жуда болажон, бизнис доим кулдириб, хурсанд қилиб юрар эдилар. Болаларга уруш хотираларини сўзлаб берардилар.

Улканбой Мадумаров 1939 йили армия сафига қақирилиб, ҳарбий хизматни тутагиши арафасида машшум хабар тарқалади. Белоруссия фронтининг 36-отлиқ дивизияси сафига қўшилиб, мардонавор жанг килган.

- Бир куни жанг кизиб, ёрдамчи кучлар етиб кела олмагач, қуршовга тушиб қолдик, - деб ҳикоя килярди ў. - Атрофда фашистлар изгиб юрарди. Анча муддат ўрмонда қолдик. Ўқ-дори, озиқ-овқат тугаган. Бир амаллаб ўзимизниларга кўшилиб олдик. Польша, Гданськ ва бошқа шаҳарларни озод қилиш учун

бўлган шиддатли жангларда иштирок этдим.

Улканбой ота 1945 йилнинг охирида кўқисида орден-медаллар билан она Ватанига қайтиб келди. Эл-юрт хизматида бўлди. Марғилондаги ишлаб чиқариш корхоналаридан бирда самарали мекнат қилди. Ишдан бўш пайтлари маҳалладаги тўй-ҳашмаларда дошқонзонларда ош дамлари, кўччиликнинг дусонни олди, обур-эътибор қозонди. Биз - болаларни алоҳида ўтқазиб, палов билан сийларди.

Улканбой ота Мадумаров ўғли Султонбойни ҳалол, мекнатсевар,

инояти эди. Бу тиланиш ва илениш ҳар бандасигам ато этилмаган, этилавермайдиган неъмат эди. У илоҳий фазилат менинг, сизнинг ва бизнинг устозимиз бўлган Йўлдош Сулаймондек устознинг не-не асарлар ёзаётган табаррук кўли эди.

Бу, самимийлик-

да тенгиз, жонфи-

до публицист устоз

“ЯШИЛ ЭНЕРГИЯ” УМУМХАЛҚ ҲАРАКАТИГА АЙЛАНМОҚДА

1.
бет

Истеъмолчилар кўпайиб бормоқда. Улар эҳтиёжини тўлиқ таъминлаш учун эса фойдаланилмаётган имкониятларни ишга солиш талаб этилади. Табиатнинг бебаҳо неъматларидан тежамкор фойдаланиш билан бир қаторда қайта тикланувчи муқобил энергия манбаларини жорий этиш, “Яшил энергия” ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш бунинг самарали чораси сифатида кўрилмоқда. Маълумотларга қараганда, юртимизда қуёш ва шамол энергияси салоҳияти электртга бўлган ҳозирги эҳтиёжни 10-12 баробар ортиғи билан қоплашга етар экан. Шундай катта имконият анча йиллар давомида ишга солинмай келинаётган эди.

Таҳлилларга кўра, бағдодликлар энергия ресурсларидан тежамкор ва оқилона фойдаланиш натижасида йил охирига қадар режага нисбатан 7,4 фоиз электр энергияси, 5,4 фоиз газни иқтисод қилишга эришмоқчи. Бунинг учун ҳар бир маҳалла фуқаролар йиғини кесимида қуёш панеллари ва сув иситиш коллекторлари, сертификатланган газ ёндиригичлар ўрнатиляпти. Шунингдек, тармоқларда йўқотишларнинг олдини олиш мақсадида реконструкция ва модернизация қилиш, конденсатор қурилмаси ўрнатиш, кўчаларни ёритиш учун энерготежамкор чироқлар ўрнатиш, биноларнинг энерго санарадорлигини ошириш, давлат муассасалари ҳамда қурилиш мате-

риаллари ишлаб чиқарувчи корхоналарни модернизация қилиш орқали табиий газга муқобил бўлган кўмир ёқилғисига ўтказиш, шунингдек, истеъмолчилардаги фойдаланишда бўлган ностандарт газ ёндиригичларни энерготежамкорига алмаштириш сингари техник тадбирларни амалга ошириш ишлари давом этмоқда.

Вилоятимизда, жумладан, туманда ҳам қуёш панеллари ўрнатиш, бундан аҳоли манфаатдорлигини ошириш мақсадида "Куёшли хонадон" дастури жорий этилмоқда. Дастурга кўра, қуёш панели ўрнатган аҳолидан ҳар бир киловатт электр энергияни 1 минг сўмдан сотиб олиш тизими йўлга қўйилган. Маълум бўлишича, ҳозирда юртимизда 11 мингга яқин хонадон эгалари бу имкониятдан самарали фойдаланишпти. Туманда 4 та хонадонга, 13 та ижтимоий соҳа обьектлари ва давлат идораларига қуёш панеллари ўрнатилди. Яқин кунларда "Олчин" маҳалла фуқаролар йиғини худудидаги 18-, "Чексарой" маҳалла фуқаролар йиғинида жойлашган 39-, "Сайдобод" маҳалла фуқаролар йиғинидаги 57-мактабларга қуёш панеллари ўрнатиш ниҳоясига етади.

Бағдоднинг "Зафаробод" маҳалла фуқаролар йиғини худудида 500 МВт қувватга эга бўлган 3 та микро ГЭС қуриш лойиҳаси амалга ошириляпти. Лойиҳа тугаллангач, маҳалла фуқаролар йиғинидаги хонадонларнинг электр энергиясига бўлган

Абдужалил БОБОЖНОВ.

1
б

ликда ҳаракат қилишга чақирамиз.
Инсониятнинг умумий уйи – Ер
сайёрасини самарали ҳимоя қилиш
зарур!”

Зарур.
Муштарак тақдирлар
ҳамжамиятини яратишнинг асосий
ғоялари жаҳон тараққиётининг
мутлақо янги концепциясини назар-
да тутади. Бу глобал қадриятлар ти-
зими бўлиб, тенглик ва ўзаро ишонч,
ахлоқий меъёrlар, манфаатлар
умумийлиги, инклюзивлик ва ўзаро
таълимга асосланган янги цивилиза-
ция ёндашуви, ҳамкорликка асос-
ланган янги хавфсизлик тушунчаси,
экология ва соғлом турмуш тарзига
асосланган барқарор ривожланиш,
халқаро тартиб ва тизимнинг адо-
латли ҳамда оқилона ривожланиши-
га кўмаклашишга асосланган глобал
бошқарувни ўз ичига олади. Бу ерда
асосий эътибор дунё халқларининг
жамоавий интеграция ва узоқ муд-

ХИТОЙ: МУШТАРАК ТАҚДИРЛАР ҲАМЖАМИЯТИ ҚУРАЙЛИК!

датли манфаатларига қаратылған.

Хитойнинг умумий тақдир ҳамжамиятини яратиш бўйича улуғвор ташаббуси бутун дунё халқларига таалуқлидир. Ушбу концепция давримизнинг ривожла-ниш тенденцияларига мос келади. Тинчлик ва тараққиётга бўлган умумий интилиши акс эттира-ди. Си Цзинпин умумий тақдир ҳамжамиятининг принципиал муҳим ташаббусини илгари сурди ва бу ғоянинг рўёбга чиқиши учун саъй-ҳаракатларни бошқармоқда. “Бир белбоғ ва бир йўл”нинг бир-галиқда шаклланиши Хитойнинг умумий кедажакка эга бўлган

умумий келажанка зга сүлгап
ҳамжамиятни барпо этиш имконият-
ларини излаш орқали дунёга тақдим
этган муҳим жамоат манфаатидир.

**Муҳаммаджон ОБИДОВ,
Ўзбекистонда ҳазмат кўрсатган
журналист.**

O'ZBEKISTON DAVLAT SAN'AT VA MADANIYAT INSTITUTINING FARG'ONA MINTAQAVIY FILIALI

**2023/2024 o'quv yilida bakalavriat ta'lif yo'nalishlari bo'yicha bitiruvchilarni hamkorlik shartnomalari
hamda buyurtmalar asosida ish joylariga taqsimlashga kirishganligini ma'lum qiladi.**

Ma'lumot uchun telefon : 73-543-46-30. Faks: 73- 543-50-11.

Manzil: Qo'qon shahar, Mavarounnahr ko'chasi, 3-“A” uy.

**2023/2024 o'quv yilida O'zbekiston davlat san'at va madaniyat institutining Farg'ona mintaqaviy filialini bitirayotgan
yosh mutaxassislar to'g'risida ma'lumot**

«Кусто ороли»да

**МЕНИ МАЙМУНЛАР
ОЛИБ ҚОЧИШДИ**

Қабилада мингга яқин халқ яшайды. «Халқ» деган избора менини эмас. Бу қабила бошлигининг сүзлари. Унда ҳақида гапирганида майдондаги ахолини кўрсатиб, кўкрагига уриб гапирарди. Ҳусан ҳам таржимани қойиллатади.

-Ҳамми менини, эркақ, аёл, бола менни!

Мен эса бошимни сарак-сарак қилиб, табассум билан, албатта, албатта, дердим.

Ҳар бир оллаҳо алоҳидаги чордира яшайди. Оиласидаги тўрт-олитга болалиларни кўрдим. Ўғил-қизи чамамда 14-15 ёшга етганлар учун иккичини ҳодир тикланган. Масалан, Ҳусанда битта ҳодир. Тўртта боласи бор экан. Каттаси саккис-тўққиз ёшда бўйса қерак. Ҳодир ичада парда ҳам йўқ. Демак, ҳаммалари қатор ётадилар. Эр-хотинлар ҳам...

Эркаклар асосан ов билан шугулланади. Ҳар куни ов қилиш қерак. Чунки овланган күш, балиқ, ҳайвон гўштини узоқ сақлаб бўймайди. Бу ерлардаги ҳарорат мен ўқиган китобларда ёзилшича, қишин-ёзин 30-36 дараҷа иссиқ оралигиди. Колаверса, уларда совуқхона қаёра бўлсин. Шу боис бутун овлайди, бутун истемол килиади.

(Давоми. Боши аввалги сонларда).

ФАРГОНА ТУМАНИ

Ўзбекистоннинг малиназор боғчасига айланади

- Плантациимизда малинанинг хорижий сархосил навларини ҳам парваришлямиз, - дейди Насибулло. - Пойсандан келтирилган "полана", "маравилла", "эрнросадира", "матема", "полонез", "пшеше" қаби навлари ўтирилипти. Улар жаҳон бозорига ҳаридорлариги хисобланади. Бу навли малиналар туманинин шароитига жуда ҳам мосланди. Ҳозирги кунда экиннинг кўчиганчи кўпайтириш ва тарқатиш устида иш олиб боряпмиз.

Президент қарори билан Фаргона туманида ҳам малиназор ташкил этиш учун ёшлигар 15-20 сотихдан ер майдони ажратиб берилган эди. Уларнинг бирги - ёш малиначи Аҳор Султонов меҳнат натижаларидан мамнун. 2023 йил кўрсатчиликлари ҳақида шундай деди:

- 15 сотига малина экдим. Орасида картошка, саримсоқиёз, макка этишигиди. 20 миллион сўнгя яқин даромад олдим. Ҳозирги кўчиган балогатга етди. Бу ердан 1,5 тонна ҳосил олини кутяпман. Бу - 45 миллион сўн даромад дегани.

Дастлабки йиллари маҳаллий, жайдар кўчигатлар экилган бўлса, энди дунёнинг малиначиликдаги илор тажрибаси кўлланилипти. Яъни, сархосил кўп йиллик навлар яратилиши ва кўпайтирилмоқда.

- Яқинда Беларусь малиназорлари билан танишиб қайтилди. Кўчигатлик билан шугулланадиган фермерлар билан шартнома туздик ва экиннинг серхосил навлари намуналарини олиб келдик.

10 КУН

(Саргузашт-воқеий қисса)

Муҳаммаджон ОБИДОВ

Мана энди тушундим, туз қабила учун қанчалар қимматбахо эканини. Тўнгиз, бўри, шоқол, айқ овлашганида, уни тузлаб уч-тўрт кундан кейин салқинда куритишар экан. Биздаги сур гўшт экан. Кейин куринг гўштин эшиш имларга ўтказиб, осиб қўйишиди.

Овқатларининг тури ҳам саноқли. Бу ерда биздаги картопканинг тальмини берадиган илдиз ўтирилган эканлар. Ҳа-ҳа, мен адаши кетмадим. Ўтирилган эканлар. Йиши бир илдизин аниор донасадик килиб майдабал, сувда бўйтириб, сўнг битталаб экишиди. Буни менга Ҳусан кўрсатига берди. Иккича ўй дегандага ургудан ер остида сабзидек, яъни гугурт кутиши катталашига йўғон илдиз пайдо бўларкан. Уни суғуриб, офтобда куритиб, кейин тошага ишқалсан, зогора унга ўтшаган куқун - ун пайдо бўлди. Масалан, балиқни тозалаб илдиз унгага биториб туз сепадилар, кейин товагача терадилар. Устидан пальма даражати меваларидан олинган ёт кўниб, чўт устига кўядилар. Уч-тўрт дакиқада усти карслидок, ичи сели билан пишган балиқни иштаха билан еса бўлди. Қизиги шундаки, ҳайвон, күш гўштиларини ҳам шу таразда истемол килишида.

Биламан, това, ёт қаердан бўлсин уларда, деяксиз. Демак, шундай. Үрмонда мен билган ва билмаган мевали даражатлар оз эмас. Лекин улар орасидан пальманни танидим. Кечга масаласи эса алоҳида мавзу.

Кечга кечга томон қабила очи

эркаклари иккисиз тизим қўлан билан баҳашибат дегингиз ташбакасини олиб келишиди. Ўтирилган эканларни кимони ажратиб, сўнг овлиядек, яъни кўзимни олдидим. Ҳали жони тамом узилмай олмадим. Ҳали жони ташбакасини олиб қашлашида.

Бир оздан сўнг кўрдимки,

чиқинидиларни колдириб, гўшт

қисмисини ажратиб, бўлакларга бўлдирилар. Тошбака гўшти қизимтири эди.

Энди боя айтганин - това

(қозонча)га келсак. Тошбака

қанча узоқ умр кўрса, унинг устки

қозончаси ўнчукча мустаҳкам ва

қалин бўлар экан. Ҳусан хотинига

бир нималар деди. У тозаланган

гўштга ҳуҷучини тўлдириб, илдиз

унидан сенди ва коришиди.

Кейин ёнида бутун бўғизланган

тошбакасини ҳар еридан гўшти

епишиб қолган устки қозончасига

солди-о, олов чўғига қўйди.

Сўнг ҳайвон терисидан тикилган

билин уриб, аранг пачоқладилар ва

бир-бир остидаги этини ажратиб

олдилади. Кейин... ўйқ, ортиқ кузата

олмадим. Ҳали жони ташбакасини олиб қашлашида.

Бир оздан сўнг кўрдимки,

чиқинидиларни колдириб, гўшт

қисмисини ажратиб, бўлакларга бўлдирилар. Тошбака гўшти қизимтири эди.

Энди боя айтганин - това

(қозонча)га келсак. Тошбака

қанча узоқ умр кўрса, унинг устки

қозончаси ўнчукча мустаҳкам ва

қалин бўлар экан. Ҳусан хотинига

бир нималар деди. У тозаланган

гўштга ҳуҷучини тўлдириб, илдиз

унидан сенди ва коришиди.

Кейин ёнида бутун бўғизланган

тошбакасини ҳар еридан гўшти

епишиб қолган устки қозончасига

солди-о, олов чўғига қўйди.

Сўнг ҳайвон терисидан тикилган

билин уриб, аранг пачоқладилар ва

бир-бир остидаги этини ажратиб

олдилади. Кейин... ўйқ, ортиқ кузата

олмадим. Ҳали жони ташбакасини олиб қашлашида.

Бир оздан сўнг кўрдимки,

чиқинидиларни колдириб, гўшт

қисмисини ажратиб, бўлакларга бўлдирилар. Тошбака гўшти қизимтири эди.

Энди боя айтганин - това

(қозонча)га келсак. Тошбака

қанча узоқ умр кўрса, унинг устки

қозончаси ўнчукча мустаҳкам ва

қалин бўлар экан. Ҳусан хотинига

бир нималар деди. У тозаланган

гўштга ҳуҷучини тўлдириб, илдиз

унидан сенди ва коришиди.

Кейин ёнида бутун бўғизланган

тошбакасини ҳар еридан гўшти

епишиб қолган устки қозончасига

солди-о, олов чўғига қўйди.

Сўнг ҳайвон терисидан тикилган

билин уриб, аранг пачоқладилар ва

бир-бир остидаги этини ажратиб

олдилади. Кейин... ўйқ, ортиқ кузата

олмадим. Ҳали жони ташбакасини олиб қашлашида.

Бир оздан сўнг кўрдимки,

чиқинидиларни колдириб, гўшт

қисмисини ажратиб, бўлакларга бўлдирилар. Тошбака гўшти қизимтири эди.

Энди боя айтганин - това

(қозонча)га келсак. Тошбака

қанча узоқ умр кўрса, унинг устки

қозончаси ўнчукча мустаҳкам ва

қалин бўлар экан. Ҳусан хотинига

бир нималар деди. У тозаланган

гўштга ҳуҷучини тўлдириб, илдиз

унидан сенди ва коришиди.

Кейин ёнида бутун бўғизланган

тошбакасини ҳар еридан гўшти

епишиб қолган устки қозончасига

солди-о, олов чўғига қўйди.

Сўнг ҳайвон терисидан тикилган

билин уриб, аранг пачоқладилар ва

бир-бир остидаги этини ажратиб

олдилади. Кейин... ўйқ, ортиқ кузата

олмадим. Ҳали жони ташбакасини олиб қашлашида.

Бир оздан сўнг кўрдимки,

чиқинидиларни колдириб, гўшт

қисмисини ажратиб, бўлакларга бўлдирилар. Тошбака гўшти қизимтири эди.

Энди боя айтганин - това

(қозонча)га келсак. Тошбака

қанча узоқ умр кўрса, унинг устки